

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет музичного мистецтва і хореографії
Кафедра музикознавства та музичної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи
Наталія ВІННИКОВА

«*ав*» *серпень* 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ РОЗВИТОК НАУКОВОЇ ГАЛУЗІ

для аспірантів

спеціальності 025 «Музичне мистецтво»

освітнього рівня третього (освітньо-наукового)

освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво»

Київ – 2023

Розробники:

Олексюк Ольга Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри музикознавства та музичної освіти;

Опанасюк Олександр Петрович, доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри музикознавства та музичної освіти;

Лігус Ольга Марківна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти.

Викладачі:

Сюта Богдан Омелянович, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри музикознавства та музичної освіти;

Опанасюк Олександр Петрович, доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри музикознавства та музичної освіти;

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри музикознавства та музичної освіти

Протокол від «26» серпня 2022 року № 12

Завідувач кафедри _____ Ольга ОЛЕКСЮК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми 025 Музичне мистецтво

« 16 » 08 2022 р.

Керівник освітньо-наукової програми _____ Олександр ОПАНАСЮК

Робочу програму перевірено

« 25 » 08 2022 р.

Завідувач аспірантури, докторантури _____ Ілона ТРИГУБ

Пролонговано:

на 20~~23~~/20~~24~~ н.р. _____ (Олексюк О. « 28 » 08 20~~23~~ р., протокол № 11)
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____
підпис П.І.Б.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання							
	Денна				Заочна			
РОЗВИТОК НАУКОВОЇ ГАЛУЗІ								
Вид дисципліни	Обов'язкова							
Мова викладання, навчання, оцінювання	Українська							
Загальний обсяг кредитів / годин	9 / 270, з них: Модуль I «Історичне та теоретичне музикознавство» – 2/60; Модуль II «Музична культурологія» – 2/60; «Методологія сучасного музикознавства» – 2/60; Модуль III «Історичне та теоретичне музикознавство» – 3/90.							
Рік навчання	1		2		1		2	
Семестр	1	2	3	4	1	2	3	4
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1	1	1	1	1	1	1
Обсяг кредитів	2	2	2	3	2	2	2	3
Обсяг годин, в тому числі:	60	60	60	90	60	60	60	90
Аудиторні	16	16	16	24	8	8	8	12
Самостійна робота	40	40	40	60	52	52	52	78
Модульний контроль	4	4	4	4	-	-	-	-
Семестровий контроль	10	10	10	20	-	-	-	-
Форма підсумкового контролю	Іспит				Іспит			
Модуль I «Історичне та теоретичне музикознавство»								
Рік навчання	1	-	-	-	1	-	-	-
Семестр	1	-	-	-	1	-	-	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	-	-	-	1	-	-	-
Обсяг кредитів	2	-	-	-	2	-	-	-
Обсяг годин, в тому числі:	60	-	-	-	60	-	-	-
Аудиторні	16	-	-	-	8	-	-	-
Самостійна робота	30	-	-	-	52	-	-	-
Модульний контроль	4	-	-	-	-	-	-	-
Семестровий контроль	10	-	-	-	-	-	-	-
Модуль II «Музична культурологія»								
Рік навчання	-	1	-	-	-	1	-	-
Семестр	-	2	-	-	-	2	-	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	-	1	-	-	-	1	-	-
Обсяг кредитів	-	2	-	-	-	2	-	-
Обсяг годин, в тому числі:	-	60	-	-	-	60	-	-
Аудиторні	-	16	-	-	-	8	-	-
Самостійна робота	-	30	-	-	-	52	-	-
Модульний контроль	-	4	-	-	-	-	-	-
Семестровий контроль	-	10	-	-	-	-	-	-
Модуль III «Методологія сучасного музикознавства»								
Рік навчання	-	-	2	-	-	-	2	-
Семестр	-	-	3	-	-	-	3	-

Кількість змістових модулів з розподілом:	-	-	1	-	-	-	1	-
Обсяг кредитів	-	-	2	-	-	-	2	-
Обсяг годин, в тому числі:	-	-	60	-	-	-	60	-
Аудиторні	-	-	16	-	-	-	8	-
Самостійна робота	-	-	30	-	-	-	52	-
Модульний контроль	-	-	4	-	-	-	-	-
Семестровий контроль	-	-	10	-	-	-	-	-
Модуль IV «Актуальні проблеми музичної педагогіки»								
Рік навчання	-	-	-	2	-	-	-	2
Семестр	-	-	-	4	-	-	-	4
Кількість змістових модулів з розподілом:	-	-	-	1	-	-	-	1
Обсяг кредитів	-	-	-	3	-	-	-	3
Обсяг годин, в тому числі:	-	-	-	90	-	-	-	90
Аудиторні	-	-	-	28	-	-	-	12
Самостійна робота	-	-	-	54	-	-	-	78
Модульний контроль	-	-	-	4	-	-	-	-
Семестровий контроль	-	-	-	4	-	-	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є систематизація і доповнення наявних в аспіранта магістерських знань про комплекс мистецтвознавчих і культурологічних наук та їхні особливості, ознайомлення з історією, теорією, сучасною проблематикою, методологією та методиками досліджень.

Завдання курсу відповідно до програмних (загальних і фахових) компетентностей:

- формування здатності аналізувати особливості організації і здійснення мистецтвознавчого та культурологічного дослідження;
- формування уміння використовувати основні положення мистецтвознавчих, культурологічних досліджень під час підготовки дисертаційного дослідження на здобуття наукового ступеня доктора філософії;
- формування здатності аналізувати й узагальнювати зарубіжний досвід проведення мистецтвознавчих та культурологічних досліджень.
- формування знань з основ мистецтвознавчих і культурологічних досліджень;
- формування здатності аналізувати особливості сучасного розвитку наукової галузі мистецтвознавства в контексті мистецьких практик;
- формування уміння критично осмислювати твори мистецтва, розрізняти основні мистецькі історичні стилі за формально-стилістичними ознаками та творчі методи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-наукової програми спеціальності формуються загальні та фахові компетентності:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	Здатність до розуміння широкого кола філософсько-світоглядних питань, системних зв'язків між явищами і процесами; критично мислити; використовувати набутий особистісно-професійний досвід для вирішення наукових і фахових завдань; до аналізу міждисциплінарних явищ і процесів; реалізації власного аксіологічного та наукового потенціалу.
	ЗК 2	Уміння орієнтуватися в сучасній методології музикознавчих досліджень; здатність до застосування методів наукового пізнання; методологічно і технологічно грамотно здійснювати наукове дослідження, інтерпретувати його результати та передбачати можливість його використання в педагогічній діяльності.
	ЗК 3	Здатність до критичного аналізу, оцінки сучасних наукових суджень, здатність генерувати оригінальні теоретичні конструкції, гіпотези та дослідницькі питання; здатність обирати і застосовувати методи дослідження, що відповідають предмету й завданням дослідження; здатність здійснювати комплексні дослідження, у тому числі – міждисциплінарні.
Фахові компетентності (ФК)	СК 1	Володіння науковою термінологією, як загальною, так і предметною, методологією наукових досліджень в сучасному музикознавстві; знання сучасної нормативно-правової бази розвитку освіти; теоретична і практична готовність до здійснення науково-дослідної роботи в царині музичного мистецтва та музично-педагогічної діяльності, орієнтованої на якісне перетворення особистості науковця.
	СК 2	Готовність до самовдосконалення і безперервного опанування нових знань, вміння передавати науковий, професійний досвід; здатність до мобільності у змінах професійного позиціонування на ринку праці, готовність до прийняття інновацій; здатність розробляти комплексне методичне забезпечення навчальних дисциплін, що викладаються.
	СК 4	Здатність проводити аналіз власних наукових результатів; володіти діагностичним інструментарієм оцінки результатів експериментальної роботи; оцінювати наукову та практичну цінність завдань, які вирішуються у власному дослідженні. Здатність проводити аналіз власних наукових результатів; володіти діагностичним інструментарієм оцінки результатів експериментальної роботи; оцінювати наукову та практичну цінність завдань, які вирішуються у власному дослідженні.
	СК 6	Здатність до аналізу музичних творів, явищ музичної культури, музичних жанрів, творчості композиторів; уміння теоретично осмислювати формотворчі принципи музичних творів, розуміння змісту їхніх культурологічних, стильових і

		виразових особливостей.
	СК 7	Належне володіння необхідними знаннями в галузі музичної освіти і педагогіки; володіння відповідною науковою термінологією; здатність до аналізу музично-освітніх процесів у розвитку музичної освіти та музичного мистецтва в цілому.
	СК 8	Здатність працювати з історичними джерелами у фондах архівів і бібліотек, з науковою літературою; вміння аналітично мислити, ставити проблему та розуміти шляхи її подолання; критично оцінювати власні результати в контексті сучасних наукових досліджень у галузі музичного мистецтва і музичної освіти; здатність аргументовано викладати і захищати свою наукову позицію в науковій дискусії.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант виявляє здатність:

- працювати з науковою літературою в бібліотеці та в Мережі, робити анотації, виписки;
- провадити пошук у музеї, архіві; формувати власний архів, зокрема віртуальний; грамотно написати реферат, статтю, рецензію;
- редагувати текст, передавати матеріал до редакції наукового збірника для друку тощо;
- володіти знаннями про місце та роль музичного мистецтва у системі гуманітарного знання;
- володіти знаннями з правил оформлення результатів дослідницького процесу та специфіку підготовки результатів наукового дослідження до друку;
- володіти знаннями про суть та зміст етапів розвитку музичної культури, музичного мистецтва, їхньої специфіки та особливостей, загальну морфологію мистецтва;
- розрізняти роди, види, жанри музичного мистецтва, орієнтуватися у мистецьких стилях, аналізувати культурологічні, типологічні, формотворчі, художні особливості музичних творів.

Програмні результати навчання:

Код	Значення програмного результату
РН 1	Сформованість світогляду, активної громадянської позиції, загальної культури.
РН 2	Уміння аналізувати й інтерпретувати соціальні та культурно-мистецькі явища і процеси, аргументувати власні оцінні судження.
РН 5	Готовність до застосування методів наукового пізнання, проведення науково-дослідницької діяльності, здійснення наукового дослідження та інтерпретації його результатів, ефективного висвітлення, розповсюдження

	знань щодо наукових досліджень. Уміння знаходити необхідну інформацію з вітчизняних і зарубіжних інформаційних джерел відповідно до проблеми дослідження.
PH 6	Розуміння специфіки об'єктів дослідження у сфері музичного мистецтва, здатність до критичного мислення, використання набутого особистісно-професійного досвіду у вирішенні наукових завдань та аналізу міждисциплінарних явищ та процесів. Готовність до операційного аналізу, зіставлення, синтезу, порівняння різних музичних явищ і процесів для вирішення визначених науково-дослідницьких завдань.
PH 7	Уміння вибудовувати ієрархію наукових понять за рівнями їхнього узагальнення. Готовність визначати міждисциплінарний характер наукового дослідження, їхні взаємозв'язки та взаємозалежності. Готовність продукувати інноваційні ідеї, проектувати їхнє впровадження у професійну діяльність.
PH 8	Володіння професійним понятійним апаратом з історії, теорії, культурології музики, методологією музикознавчого аналізу різноманітних музичних явищ, жанрів, стилів, творчості композиторів, музичних творів.
PH 9	Здатність до особистісної рефлексії, самоконтролю та самоорганізації у процесі наукового пошуку, вирішенні дослідницьких завдань.
PH 10	Здатність до самоаналізу дослідницької діяльності, володіння діагностичним інструментарієм, вміння аналітично мислити, ставити проблему і розуміти шляхи її вирішення; спроможність критичного оцінювання результатів дослідження, дотримання норм наукової етики під час дослідницької діяльності; здатність аргументовано викладати і захищати свою наукову позицію в науковій дискусії.
PH 12	Готовність до здійснення науково-педагогічної діяльності у вищій школі, орієнтація у нормативно-правовій базі вищої освіти.
PH 13	Орієнтація в музичному просторі світової та національної культури, художніх напрямках, жанрах і стилях музичного мистецтва, творчості композиторів, спроможність виявляти особливості їхнього розвитку, аналізувати обрану в галузі музикознавства тему для дослідження в контексті актуальних запитів сучасної культури.
PH 14	Орієнтація в освітньому просторі світової та національної культури, педагогічних концепціях, музично-освітніх системах, виявляти особливості їхнього розвитку, аналіз обраної в галузі музичної педагогіки та музичної освіти теми для дослідження в контексті актуальних запитів сучасної культури.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторні		Самостійна робота	Модульний контроль	Семестровий контроль
		Лекції	Семинари			
Модуль I «Історичне та теоретичне музикознавство»						
Тема 1. Наукові основи теоретичного музикознавства	14	2	2	10		
Тема 2. Історичне музикознавство: тенденції розвитку	16	4	2	10		
Тема 3. Музикознавство в системі гуманітарних наук	16	4	2	10		
Модульний контроль	4				4	
Підготовка та проходження контрольних заходів	10					10
Разом за модулем I «Історичне та теоретичне музикознавство»	60	10	6	30	4	10
Модуль II «Музична культурологія»						
Тема 4. Теоретичні підвалини музичної культурології	16	4	2	10		
Тема 5. Музика та процесуальне буття культури	14	2	2	8		
Тема 6. Культурологічний вимір музичної культури кінця XIX – першої чверті XXI ст.	16	4	2	12		
Модульний контроль	4				4	
Підготовка та проходження контрольних заходів	10					10
Разом за модулем II «Музична культурологія»	60	10	6	30	4	10
Модуль III «Методологія сучасного музикознавства»						
Тема 7. Методологія наукової творчості	14	2	2	10		
Тема 8. Методи наукового пізнання музичного мистецтва	16	4	2	10		
Тема 9. Теоретична модель музикознавчого дослідження	16	4	2	10		
Модульний контроль	4				4	
Підготовка та проходження контрольних заходів	10					10
Разом за модулем III «Методологія сучасного музикознавства»	60	10	6	30	4	10

Модуль IV «Актуальні проблеми музичної педагогіки»						
Тема 10. Українська філософська думка як естетична основа національної музичної педагогіки	12	2	2	8		
Тема 11. Розвиток української музичної педагогіки у світлі вітчизняного загальноосвітнього процесу	20	4	4	12		
Тема 12. Сучасні парадигми української музичної педагогіки та європейський контекст	22	4	4	14		
Тема 13. Сучасні педагогічні системи музично-творчого виховання особистості на національних засадах: європейський досвід	22	4	4	14		
Модульний контроль	4				4	
Підготовка та проходження контрольних заходів	20					20
Разом за модулем IV «Актуальні проблеми музичної педагогіки»	90	14	14	48	4	10
УСЬОГО	270	44	32	138	16	50

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт		
		Аудиторні		Саморстійна робота
		Лекції	Семінари	
Модуль I «Історичне та теоретичне музикознавство»				
Тема 1. Наукові основи теоретичного музикознавства	18	2		16
Тема 2. Історичне музикознавство: тенденції розвитку	21	1	2	18
Тема 3. Музикознавство в системі гуманітарних наук	21	1	2	18
Разом за модулем I «Історичне та теоретичне музикознавство»	60	4	4	52
Модуль II «Музична культурологія»				
Тема 4. Теоретичні підвалини музичної культурології	15	1	1	13
Тема 5. Музика та процесуальне буття культури	15	1	1	13
Тема 6. Культурологічний вимір музичної культури кінця XIX – першої чверті XXI ст.	30	2	2	26
Разом за модулем II «Музична культурологія»	60	4	4	52
Модуль III «Методологія сучасного музикознавства»				
Тема 7. Методологія наукової творчості	17	1	-	16
Тема 8. Методи наукового пізнання музичного мистецтва	22	2	2	18
Тема 9. Теоретична модель музикознавчого дослідження	21	1	2	18
Разом за модулем «Методологія сучасного музикознавства»	60	4	4	52
Модуль IV «Актуальні проблеми музичної педагогіки»				
Тема 10. Українська філософська думка як естетична основа національної музичної педагогіки	22	1	1	20
Тема 11. Розвиток української музичної педагогіки у світлі вітчизняного загальноосвітнього процесу	22	1	1	20
Тема 12. Сучасні парадигми української музичної педагогіки та європейський контекст	23	1	2	20
Тема 13. Сучасні педагогічні системи музично-творчого виховання особистості на національних засадах: європейський досвід	23	1	2	20
Разом за модулем IV «Актуальні проблеми музичної педагогіки»	90	4	6	80
УСЬОГО	270	16	18	236

5. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ I «ІСТОРИЧНЕ ТА ТЕОРЕТИЧНЕ МУЗИКОЗНАВСТВО»

Лекція 1. Наукові основи теоретичного музикознавства

Теоретичне музикознавство. Загальні проблеми. Філософський рівень методології. Загальнонаукові методи, їх застосування в музикознавстві. Систематика теоретичного музикознавства.

Музичний текст і категорії теоретичного музикознавства. Теорія інтонації та її різні концепції. Розмаїття звукових форм музичної інтонації.

Синтаксис музичної мови. Аналіз музичного твору і аналіз музичних форм як два аспекти пізнання музичних явищ. Класифікація музичних форм. Жанрово-стильовий аспект теорії музичних форм.

Теорія ладу. Поняття «гармонія» в теоретичному та історичному аспектах. Модальна гармонія. Вчення про змінні функції. Фонізм гармонічних явищ. Гармонія і фактура. Гармонія і формоутворення. Гармонія та стиль. Історія дослідження гармонії.

Проблема стилю. Огляд та характеристика наукових визначень музичного стилю. Сучасне трактування категорії стилю в роботах вітчизняних та європейських науковців.

Композиторські техніки ХХ–ХХІ ст. Серійна та серіальна техніки. Пуантилізм. Технічна музика. Сонорика. Алеаторика. Пліуралізм – взаємодія і синтез звуко-висотних технік у музиці ХХ–ХХІ ст.

Основні поняття теми: теоретичне музикознавство, музичний текст, музичний стиль, теорія інтонації, лад, гармонія, тональність, модальність, техніки композиції.

Семінар за темою 1. Наукові основи теоретичного музикознавства Тема: «Музичний текст і категорії теоретичного музикознавства»

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Методологія аналізу музичного тексту.
2. Рівні аналітичного осмислення музичного тексту.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Проблемна дискусія за темою.

Рекомендована література: [1–3, 7, 10].

Лекція 2. Історичне музикознавство: тенденції розвитку

Теоретичні проблеми історії музики. «Персонально-монографічна» та «узагальнено-панорамна» гілки історичного музикознавства.

Проблемні напрямки, пов'язані з історичною антропологією у різних її проявах. Інтонаційний образ світу як категорія історичного музикознавства

(Ю. Чекал).

Методологічна база історичного музикознавства. Синтез з методами теоретичного музикознавства – інтонаційного, цілісного, жанрово-стильового та порівняльного аналізу.

Типи та аспекти музично-історичних досліджень. Музично-історичний процес, його складові. Теорія стадіальності (О. Зінькевич) як інструмент виміру та оцінки.

Проблема стилю в історичному музикознавстві. Інтерпретація в різних видах музичної діяльності. Дослідження проблем історичного та національного стилів (концепція С. Тишка).

Методологія та методика біографічних досліджень в історичному музикознавстві. Параметри достовірності біографічного факту. Взаємодія біографічного тексту з історичними джерелами на різних рівнях: географічному, музично-культурологічному, персональному, побутовому тощо.

Основні поняття теми: музично-історичний процес, інтонаційний образ світу, теорія стадіальності, історичний стиль, національний стиль, історичне джерело.

Семінар за темою 2. Історичне музикознавство: тенденції розвитку

Тема: Музично-історичні концепції минулого

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Музично-історична концепція К. Дальгауза.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Обговорення особливостей опрацювання нотних рукописів.

Рекомендована література: [2, 4–6, 9, 10].

Лекція 3. Музикознавство в системі гуманітарних наук

Музикознавство наукове та практичне (прикладне), їх функції. Музикознавство теоретичне та історичне, основні критерії диференціації. Спільний об'єкт дослідження, різні предмети дослідження.

Специфіка музикознавства: вивчення мистецтва в масштабній мета системі (соціальної дійсності, культури, духовного життя). «Інтегроване музикознавство» як ознака сучасного стану науки. Синтез теоретичного музикознавства з іншими науками. Музична акустика, органологія, музична психологія.

Діалогізм як специфічна риса гуманітарних наук. Спільні методологічні проблеми історичного музикознавства в колі гуманітарних наук: періодизація, робота з документальними джерелами, типи документів, можливий обсяг викривлень минулого тощо.

Спільні проблеми історії та історії музики. Типи історичних досліджень, сучасні історичні школи, вивчення ментальностей, історія інтелектуального життя, ціннісних орієнтацій.

Розгляд музикознавства як мобільної структури, що змінюється та коригується відповідно до практики нових культурологічних орієнтирів, серед яких – герменевтика, семіологія, постструктуралізм. Епістеміологічний аспект сучасного музикознавства.

Основні поняття теми: інтегроване музикознавство, музична акустика, музична психологія, культурологія, герменевтика, семіологія.

Семінар за темою 3. Музикознавство в системі гуманітарних наук

Тема: «Проблематика сучасного музикознавства»

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Епістеміологічний аспект сучасного музикознавства.
2. Віртуальне як базовий концепт сучасного музикознавства.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Проблемна дискусія за темою.

Рекомендована література: [2, 4–6, 10].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II «МУЗИЧНА КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

Лекція 4. Теоретичні підвалини музичної культурології

Предмет, проблематика, основні принципи та завдання курсу «Музична культурологія». Культура – основа буття і дослідження культурно-художніх явищ.

Культура в об'єктиві культурологічних учень (Дж. Віко, Л. Гумільов, А. Тойнбі, О. Шпенглер, Р. Шведер, К. Ясперс).

Культура, мистецтво, художня культура. Специфіка музики як виду мистецтва. Музична культура як система. Функції музичної культури. Музична теорія. Музична естетика. Музична соціологія. Семіотика музичної культури.

Музичний (художній) твір як продукт культури. Культура і музичний (художній) текст. Музичний твір та музичний текст у просторі культури.

«Музична культурологія» як дисципліна історичного та теоретичного музикознавства; її відмінність від музикознавчої аналітики. Становлення й розвиток музичної культурології як науки. Понятійний апарат музичної культурології.

Музична культурологія в структурі гуманітарних наук. Трансдисциплінарні дослідження культури і музичної культури. Ціннісно-комунікативний та естетичний виміри музичної культури.

Основні поняття теми: культура, музична культура, художня культура, музична культурологія, семіотика музичної культури, понятійний апарат музичної культурології.

Семінар за темою 4. Теоретичні підвалини музичної культурології

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Культура як феномен; культура – основа буття та дослідження культурно-художніх явищ.
2. Функції та семіотика музичної культури.
3. Предметно-сміслові інтенції музичної культурології.
4. Музичний твір і музичний текст у просторі культури.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Проблемна дискусія за темою.

Рекомендована література: [1, 4, 5, 10].

Лекція 5. Музика та процесуальне буття культури

Генезис і процесуальне буття культури: історичний та метаісторичний вимір. Філософсько-культурологічна теорія розвитку світового мистецтва Г. Гегеля.

Концепція інтенціоналізму культури і мистецтва О. Опанасюка та питання періодизації історії світової музичної культури.

Музичні культури в метакультурному просторі. Динаміка культури – динаміка (музичного) мистецтва.

Європейська музична культура в символічній, класичній, романтичній, інтенціональній періоди становлення. Стильова динаміка європейської музичної культури (провідні стилі європейської музики).

Культурна зумовленість, культурна ідентичність музичних явищ, принципи їхнього дослідження в контексті процесуального буття культури.

Основні поняття теми: процесуальне буття культури, теорія розвитку світового мистецтва Г. Гегеля, концепція інтенціоналізму культури і мистецтва О. Опанасюка, провідні стилі європейської музичної культури, культурна зумовленість музичних явищ.

Семінар за темою 5. Музика та процесуальне буття культури

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Процесуальне буття мистецтва у філософсько-культурологічній теорії Г. Гегеля.
2. Концепція інтенціоналізму культури і мистецтва О. Опанасюка.
3. Стильова динаміка європейської музики (провідні стилі європейської музичної культури).
4. Культурна зумовленість, культурна ідентичність музичних явищ та принципи їхнього дослідження в контексті процесуального буття культури.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Обговорення ідеї щодо трактування культури як живого суспільного організму та закономірностей її (культури) розвитку: історичний і метаісторичний аспекти.

Рекомендована література: [6, 7, 10, 13, 19, 22, 24].

Лекція 6. Культурологічний вимір музичної культури кінця XIX – першої чверті XXI ст.

Історичні та філософсько-культурологічні особливості буття Європейської культури в заключний – інтенціональний – період становлення (кінець XIX – перша чверть XXI ст.): історичний і метаісторичний зріз.

Стильова динаміка і стильовий плюралізм європейської музики кінця XIX – першої чверті XXI ст. Культурологічні та виразово-стильові аспекти нео-, полі-, пост- і квазі- явищ.

Модернізм і постмодернізм як дві моделі узагальнення культурно-художнього розвитку. Модернізм-постмодернізм та інтенціоналізм культури і (музичного) мистецтва. На шляху до змішаного, синтетичного, «всеохоплюючого» стилю (В. Сильвестров), метастилію.

Інтенціональний стиль (О. Опанасюк) як виразник характерних тенденцій звершеного розвитку європейської музичної культури кінця XIX – першої чверті XXI ст. Принципи інтенціонально-культурологічного аналізу музичних явищ.

Особливості буття й трактування музичного (художнього) твору і тексту в сучасній музиці. Текст, інтертекст, гіпертекст; інтертекстуальність як характерність буття сучасної музичної культури.

«Діалог культур» та принципи його актуалізації в сучасній музичній культурі. Мультикультуралізм, транскulturалізм. Музична культура в сучасному глобалізаційному просторі.

Прогностичні оцінки щодо майбутнього розвитку європейської музичної культури. Духовна музична риторика, її зміст та принципи функціонування в майбутній новій культурі.

Основні поняття теми: інтенціональний період Європейської культури, нео-, полі-, пост- та квазі- явища, стильовий плюралізм, модернізм, постмодернізм та інтенціоналізм культури, полістилістика, змішаний стиль, метастиль, інтенціональний стиль, музичний твір, музичний текст, інтертекст, гіпертекст, «діалог культур», мультикультуралізм, транскulturалізм, інтенціонально-культурологічний аналіз музичних явищ, прогностика майбутнього розвитку музичної культури, духовна музична риторика.

Семінар за темою 6. Культурологічний вимір музичної культури кінця XIX – першої чверті XXI ст.

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Особливості розвитку європейської музичної культури в інтенціональний період становлення.

2. Модернізм і постмодернізм як дві моделі можливого узагальнення культурно-художнього розвитку кінця ХІХ – першої чверті ХХІ ст.; принципи інтенціоналізму (музичної) культури.
3. Інтенціональний стиль як виразник характерних особливостей звершеного розвитку європейської музичної культури.
4. Музичний (художній) твір і текст у сучасній музиці; інтертекстуальність як характерність буття сучасної музичної культури.
5. Принципи інтенціонально-культурологічного аналізу музичних явищ.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Проблемна дискусія за темами: прогностика майбутнього розвитку музичної культури; духовна музична риторика як принцип буття музики в майбутній культурі.

Рекомендована література: [1–3, 6–10, 12, 14–17, 22, 23].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІІ «МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНОГО МУЗИКОЗНАВСТВА»

Лекція 7. Методологія наукової творчості

Поняття методу, методології та методики наукового дослідження. Методологія як вчення про мету, завдання та принципи пізнання, що використовує дослідник у процесі наукової діяльності. Метод як спосіб пошуку істини, система знань та вмінь. Методика як система конкретних прийомів.

Емпіричні основи методології: методологічні факти, які отримують за допомогою спостережень та експериментів; емпірико-методологічні гіпотези, концепції та співвідношення, що впливають зі згаданих фактів; емпірико-методологічні дані.

Теоретичні основи методології: понятійний апарат; науково-методологічний апарат; теоретико-методологічні дані.

Різновиди методології: (філософська, загальнонаукова, конкретно-наукова). Складові методології: загально-філософська; загальнонаукова; конкретна галузь науки.

Основні поняття теми: методологія, метод, методика.

Семінар за темою 7. Методологія наукової творчості

Тема: Теоретичні основи методології музикознавства

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Понятійний апарат музикознавства.
2. Музична творчість як об'єкт наукового пізнання.

II. Перевірка виконання самостійної роботи .

III. Проблемна дискусія з теми.

Рекомендована література: [2, 4, 7, 9].

Лекція 8. Методи наукового пізнання музичного мистецтва

Філософські, загальнонаукові та конкретно-наукові методи в музикознавстві. Типологія методів наукового пізнання: спостереження, порівняння, експеримент, узагальнення, абстрагування, аналіз, синтез, розчленування, об'єднання, аналогія. Рух наукового пізнання – від абстрактного до конкретного. Теоретичні методи індукції та дедукції.

Методи музикознавчої науки. Історично-генетичний, системно-історичний, порівняльно-історичний, історико-культурний); методи поліфонічного, гармонічного, інтонаційного, жанрово-стильового, цілісного семантичного аналізу музичних творів; методи музично-текстологічного, інтерпретологічного аналізу; метод аналогій; дискурсивний метод.

Спеціальні методи і підходи у сферах музичної педагогіки (загальні методологічні принципи і концепції та авторські методи), етномузикології (етнорегіональний, методи розшифрування фольклорно-музичної аутентики), музичної психології, музичної соціології тощо.

Основні поняття теми: філософські методи, загальнонаукові методи, конкретно-наукові методи.

Семінар за темою 8. Методи наукового пізнання музичного мистецтва

Тема: Новітні методи і підходи сучасного музикознавства

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Специфіка когнітивного підходу в аналізі музичних явищ.
2. Метод мистецтвометрії у науці про музику.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Обговорення особливостей опрацювання нотних рукописів.

Рекомендована література: [1, 5, 6, 9].

Лекція 9. Теоретична модель музикознавчого дослідження

Типи та аспекти музикознавчих досліджень. Проблематика сучасної методології музикознавства. Інтегративна музикознавча методологія: поєднання історичних, теоретичних, виконавсько-інтерпретологічних методів наукового пізнання явищ музичного мистецтва. Загальна тенденція до інтердисциплінарності, інтегрованості із суміжними науковими сферами – мистецтвознавчими, культурологічними та загально гуманітарними.

Послідовність дослідницьких операцій для вирішення музикознавчої проблеми. Приклад теоретичної моделі аналізу музичного твору в ракурсі проблеми спадкоємності (за О. Зінькевич):

- відокремлення типізованого та індивідуалізованого шарів твору;
- розмежування типологічних, генетичних та контактних зв'язків музичного твору;

- здійснення типологічної атрибуції твору;
- виявлення генетичної формули твору;
- визначення механізму спадкоємності – характеру і ступеня успадкованого, що створює художню оригінальність музичного явища.

Основні поняття теми: музикознавче дослідження, теоретична модель аналізу твору, теорія спадкоємності.

Семінар за темою 9. Теоретична модель музикознавчого дослідження **Тема: Стильова специфіка музичного явища**

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Понятійний апарат вивчення та аналізу музичного стилю
2. Алгоритм аналізу стильових аспектів музичного явища.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Проблемна дискусія з теми.

Рекомендована література: [1, 3, 5, 10].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV **«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МУЗИЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ»**

Лекція 10. Українська філософська думка **як естетична основа національної музичної педагогіки**

Українська музична педагогіка як цілісна система. Особливості музичної педагогіки. Музична педагогіка як складова загальної педагогіки. Музично-естетичні погляди українських філософів на процес формування національної педагогічної думки в цілому й музичної педагогіки зокрема. Антеїзм, екзистенційність, кордоцентризм Г. Сковороди. Кордоцентризм П. Юркевича. Екзистенціалізм М. Бердяєва як позиція захисту гуманності та людяності. Розуміння творчості і свободи українськими філософами. Національний менталітет та українська ментальність у сучасній філософській думці. Традиції національної педагогіки та виховання. Національний характер, національна самосвідомість, національна самоідентифікація як об'єктивні складові національної культури і мистецтва.

Основні поняття теми: українська педагогіка, антеїзм, екзистенційність, кордоцентризм, національний характер, національна самосвідомість, національна самоідентифікація.

Лекція 11. Розвиток української музичної педагогіки **у світлі вітчизняного загальноосвітнього процесу**

Українське Відродження XVII – першої половини XVIII ст. як доба формування національної музично-педагогічної школи. М. Дилецький та його «Граматика мусикійська» як взірць першого підручника з музичних наук. Музична освіта у Києво-Могилянській академії. Шкільна драма і

втілення музичних знань на практиці. Мандрівні «спудеї» і музичні традиції лялькового театру «вертеп». Музична маєткова культура. Музика в навчальних закладах України ХІХ ст.: уроки музики в середніх навчальних закладах, музичні класи при університетах, музичні школи. Ідеї П. Сокальського щодо створення музичної школи на національних музично-естетичних засадах. П. Сокальський і формування української музичної етнології та порівняльної етномузикології. Перші обробки українських пісень і танців та їх аранжування для салонного музикування. Музично-педагогічна діяльність М. Лисенка та його музично-драматична школа. Педагогічна діяльність В. Пухальського, Г. Ходоровського, М. Тутковського. Модель української демократичної школи початку ХХ ст. Погляди К. Стеценка на розбудову національної школи та проблеми музичної освіти. М. Леонтович і його погляди на особливості викладання музичних дисциплін в школі. Музично-драматичний інститут ім. М. Лисенка і традиції формування національних музично-педагогічних кадрів. Формування національної вищої музичної освіти у 30-ті рр. ХХ ст. Особливості подальших зрушень процесу розвитку національної музичної педагогіки у ХХ ст. та історичні етапи її становлення.

Основні поняття теми: музично-педагогічна діяльність, музична етнологія, музична етномузикологія.

Семінар за темою 11. Національна музична педагогіка у вимірах вітчизняного загальноосвітнього процесу

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Значення української педагогічної спадщини для формування і розвитку національної музичної педагогіки в умовах сучасної України та відкритого інформаційноо простору.
2. Тенденції розвитку української музичної педагогіки в контексті європейських історико-культурологічних процесів.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Обговорення ідеї П. Сокальського щодо створення музичної школи на національних музично-естетичних засадах.

Рекомендована література: [13, 16, 17, 23, 24].

Лекція 12. Сучасні парадигми

української музичної педагогіки та європейський контекст

Особистість як єдність природного і соціального, як об'єкт і суб'єкт суспільних відносин. Сучасні психічні структури особистості. Концепція М. Кагана на основі аналізу діяльності людини. Основні блоки структури особистості за сучасними дослідженнями європейської педагогіки. Види діяльності за М. Каганом. Творча діяльність та її ознаки. Концепції творчості у працях європейських вчених. Схема творчого процесу за Я. Пономарьовим.

Висвітлення проблем музичної творчості зарубіжними дослідниками І. Поледняком, М. Монтесорі, П. Еббсом, Е. Сторром, Р. Гіббсоном.

Основні поняття теми: парадигма, концепція музичної творчості, види діяльності.

Семінар за темою 12. Сучасна українська музична педагогіка та європейський контекст

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Здійснити порівняльний аналіз концепцій особистості за М. Каганом.
2. Охарактеризувати особливості концепції творчості за П. Еббсом.
3. Порівняти і винайти особливе у концепціях творчості М. Гріна та Дж. Едді.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Проблемна дискусія за темою.

Рекомендована література: [17, 23, 24].

Лекція 13. Сучасні педагогічні системи музично-творчого виховання особистості на національних засадах: європейський досвід

Світові системи музично-творчого виховання особистості за Су Сібатом, Дж. Кендалом, Р. Шафером, Е. Жак-Далькрозом, К. Орфом, З. Кодеєм, Б. Бартоком. Погляди науковців на проблему музичної творчості. Теоретичні положення К. Головської щодо розвитку дитячої музичної творчості. Дослідження Н. Ветлугіної стосовно послідовності педагогічного керування музично-творчим процесом.

Основні поняття теми: педагогічні системи.

Семінар за темою 13. Європейські педагогічні системи музично-творчого виховання особистості на національних засадах

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Охарактеризувати основні положення системи музичного виховання Е. Жак-Далькроза та визначити дискусійні аспекти його теорії.
2. Довести значущість педагогічної спадщини Б. Яворського в опрацюванні теорії музично-творчого виховання особистості в українській музичній школі.
3. Порівняти педагогічні погляди на принципи музично-творчого виховання особистості П. Еббса, Е. Сторра, Р. Гіббсона.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Обговорення системи музичного виховання Е. Жак-Далькроза.

Рекомендована література: [2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 17, 21, 23, 24].

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів (денна форма)

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль «Історичне та теоретичне музикознавство»		Змістовий модуль «Культурологічне музикознавство»		Змістовий модуль «Методологія сучасного музикознавства»		Змістовий модуль «Актуальні проблеми музичної педагогіки»	
		168 балів		168 балів		168 балів		173 бали	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	5	5	5	5	5	5
Відвідування семінарських занять	1	3	3	3	3	3	3	3	3
Робота на семінарському занятті	10	3	30	3	30	3	30	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15	3	15	4	20
Реферат	30	3	90	3	90	3	90	3	90
МКР	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Максимальна кількість балів до екзамену:		509 балів							
Коефіцієнт		$509 : 60 = 8,48$							
Екзамен		40 балів							
Загальний бал		100 балів							

Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів (заочна форма)

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль «Історичне та теоретичне музикознавство»		Змістовий модуль «Культурологічне музикознавство»		Змістовий модуль «Методологія сучасного музикознавства»		Змістовий модуль «Актуальні проблеми музичної педагогіки»	
		130 балів		129 балів		130 балів		144 бали	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	3	3	3	3	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	1	1	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	1	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	5	25	3	15	6	30
Реферат	30	3	90	3	90	3	90	3	90
Максимальна кількість балів до екзамену:		412 балів							
Коефіцієнт		$412 : 60 = 6,86$							
Екзамен		40 балів							
Загальний бал		100 балів							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Денна форма

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I «ІСТОРИЧНЕ ТА ТЕОРЕТИЧНЕ МУЗИКОЗНАВСТВО»

Тема 1. Наукові основи теоретичного музикознавства

Завдання 1. Розкрити сутність відкритої форми музичних творів у сучасному теоретичному музикознавстві.

Рекомендована література: [1–3].

Тема 2. Історичне музикознавство: тенденції розвитку

Завдання 1. Охарактеризувати теоретичні та практичні засади музичного джерелознавства як спеціальної галузі історичного музикознавства.

Рекомендована література: [2, 4–6].

Тема 3. Музикознавство в системі гуманітарних наук

Завдання 1. Проаналізувати пропоновані статті, в яких розкривається проблема сучасного музикознавства в контексті гуманітарних наук в Україні та світі.

Рекомендована література: [2, 4–6].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II «МУЗИЧНА КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

Тема 4. Теоретичні підвалини музичної культурології

Завдання 1. Охарактеризувати культурно-історичні концепції Дж. Віко, Л. Гумільова, А. Тойнбі, О. Шпенглера, Р. Шведера, К. Ясперса.

Рекомендована література:

Тема 5. Музика та процесуальне буття культури

Завдання 1. Охарактеризувати розвиток (музичного) мистецтва у п'ятитисячолітньому культурному метапросторі (на основі теорій Г. Гегеля, О. Шпенглера, О. Опанасюка).

Рекомендована література: [15, 18, 31, 33–35, 37].

Тема 6. Культурологічний вимір музичної культури кінця XIX – першої чверті XXI ст.

Завдання 1. Охарактеризувати стильову динаміку розвитку і стильовий плюралізм європейської музики кінця XIX – першої чверті XXI ст.

Рекомендована література: [6, 9, 10, 14, 15, 17, 18, 22, 23, 25, 26].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III «МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНОГО МУЗИКОЗНАВСТВА»

Тема 7. Методологія наукової творчості

Завдання 1. Створити порівняльну таблицю емпіричних та теоретичних засад методології.

Рекомендована література: [1–3, 7, 9, 15].

Тема 8. Методи наукового пізнання музичного мистецтва

Завдання 1. Охарактеризувати філософські, загальнонаукові та конкретно-наукові методи, які є актуальними для музикознавствчих досліджень.

Рекомендована література: [1–3, 7, 9, 15].

Тема 9. Теоретична модель музикознавчого дослідження

Завдання 1. Побудувати алгоритм аналізу музичного твору (на матеріалі свого дослідження) в ракурсі проблеми спадкоємності.

Рекомендована література: [1–3, 7, 9, 15].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МУЗИЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ»

Тема 10. Українська філософська думка

як естетична основа національної музичної педагогіки

Завдання 1. Простежити загальне у поглядах на виховання Г. Сковороди і П. Юркевича. Завдання 2. Виокремити особливе у екзистенціалізмі Г. Сковороди і М. Бердяєва.

Рекомендована література: [1, 2, 3, 4, 23, 25, 26].

Тема 11. Розвиток української музичної педагогіки у світлі вітчизняного загальноосвітнього процесу

Завдання 1. Розкрити особливості музичної педагогіки періоду XVII – XVIII ст. в Україні. Завдання 2. Порівняти музично-педагогічні погляди П. Сокальського та М. Лисенка.

Рекомендована література: [13, 16, 17, 23, 24, 25, 26].

Тема 12. Сучасні парадигми української музичної педагогіки та європейський контекст

Завдання 1. Визначити характерні відмінності концепцій зарубіжних дослідників І. Поледняка, М. Монтессорі, П. Еббса, Е. Сторра, Р. Гіббсона.

Рекомендована література: [17, 23, 24, 25, 26].

Тема 13. Сучасні педагогічні системи музично-творчого виховання особистості на національних засадах: європейський досвід

Завдання 1. Охарактеризувати спільне й відмінне у педагогічних системах Е. Жак-Далькроза та К. Орфа.

Рекомендована література: [2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 17, 21, 23, 24, 25, 26].

Заочна форма

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I
«ІСТОРИЧНЕ ТА ТЕОРЕТИЧНЕ МУЗИКОЗНАВСТВО»**

Тема 1. Наукові основи теоретичного музикознавства

Завдання 1. Розкрити сутність відкритої форми музичних творів у сучасному теоретичному музикознавстві.

Завдання 2. Проаналізувати пропоновані статті, в яких простежується дискусійний характер трактування проблематики теоретичного музикознавства.

Рекомендована література: [1–3, 7, 12].

Тема 2. Історичне музикознавство: тенденції розвитку

Завдання 1. Охарактеризувати теоретичні та практичні засади музичного джерелознавства як спеціальної галузі історичного музикознавства.

Завдання 2. Проаналізувати пропоновані статті, в яких простежується дискусійний характер трактування проблематики історичного музикознавства.

Рекомендована література: [2, 4–6, 13, 14].

Тема 3. Музикознавство в системі гуманітарних наук

Завдання 1. Проаналізувати пропоновані статті, в яких розкривається проблема сучасного музикознавства в контексті гуманітарних наук в Україні та світі.

Рекомендована література: [2, 4–6, 11, 14].

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II
«МУЗИЧНА КУЛЬТУРОЛОГІЯ»**

Тема 4. Теоретичні підвалини музичної культурології

Завдання 1. Охарактеризувати культурно-історичні концепції Дж. Віко, Л. Гумільова, А. Тойнбі, О. Шпенглера, Р. Шведера, К. Ясперса.

Рекомендована література: [10, 20, 21].

Тема 5. Музика та процесуальне буття культури

Завдання 1. Охарактеризувати розвиток (музичного) мистецтва у п'ятитисячолітньому культурному метапросторі (на основі теорій Г. Гегеля, О. Шпенглера, О. Опанасюка).

Рекомендована література: [10, 20, 21].

Тема 6. Культурологічний вимір музичної культури кінця XIX – першої чверті XXI ст.

Завдання 1. Охарактеризувати стильову динаміку розвитку і стильовий плюралізм європейської музики кінця XIX – першої чверті XXI ст.

Рекомендована література: [1–3, 8, 9, 10, 14–17, 22, 23].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III «МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНОГО МУЗИКОЗНАВСТВА»

Тема 7. Методологія наукової творчості

Завдання 1. Створити порівняльну таблицю емпіричних та теоретичних засад методології.

Завдання 2. Визначити методологічні засади у своєму науковому дослідженні.

Рекомендована література: [1–3, 7, 9, 15].

Тема 8. Методи наукового пізнання музичного мистецтва

Завдання 1. Охарактеризувати філософські, загальнонаукові та конкретно-наукові методи, які є актуальними для музикознавствчих досліджень.

Завдання 2. Пояснити вибір методів у своєму науковому дослідженні.

Рекомендована література: [1–3, 7, 9, 15].

Тема 9. Теоретична модель музикознавчого дослідження

Завдання 1. Побудувати алгоритм аналізу музичного твору (на матеріалі свого дослідження) в ракурсі проблеми спадкоємності.

Рекомендована література: [1–3, 7, 9, 15].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МУЗИЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ»

Тема 10. Українська філософська думка як естетична основа національної музичної педагогіки

Завдання 1. Простежити загальне у поглядах на виховання Г. Сковороди і П. Юркевича; виокремити особливе у екзистенціалізмі Г. Сковороди.

Рекомендована література: [1, 2, 3, 4, 23].

**Тема 11. Розвиток української музичної педагогіки
у світлі вітчизняного загальноосвітнього процесу**

Завдання 1. Розкрити особливості музичної педагогіки періоду XVII – XVIII ст. в Україні; порівняти музично-педагогічні погляди П. Сокальського та М. Лисенка.

Рекомендована література: [13, 16, 17, 23, 24].

**Тема 12. Сучасні парадигми української музичної педагогіки
та європейський контекст**

Завдання 1. Визначити характерні відмінності концепцій зарубіжних дослідників І. Поледняка, М. Монтесорі, П. Еббса, Е. Сторра, Р. Гіббсона.

Рекомендована література: [17, 23, 24].

**Тема 13. Сучасні педагогічні системи музично-творчого виховання
особистості на національних засадах: європейський досвід**

Завдання 1. Охарактеризувати спільне й відмінне у педагогічних системах Е. Жак-Далькроза та К. Орфа.

Рекомендована література: [2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 17, 21, 23, 24].

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	Представлений матеріал повністю або на достатньому рівні розкриває тему, містить додаткові інформативні відомості або пояснення, оформлений відповідно до вимог.
2-3	Є неточності у викладі матеріал, порушена або відсутня логіка викладу матеріалу. існують недоліки у оформленні.
0-1	Робота не відповідає вимогам. виконана за іншою темою; матеріал частково розкриває тему, допущено фактичні помилки в змісті роботи.

6.3. Теми для написання рефератів та критерії оцінювання

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І
«ІСТОРИЧНЕ ТА ТЕОРЕТИЧНЕ МУЗИКОЗНАВСТВО»**

Тема 1. Наукові основи теоретичного музикознавства

Написати реферат на тему: «Теоретичні аспекти проблеми стилю в музикознавчих дослідженнях XX–XXI ст.».

Тема 2. Історичне музикознавство: тенденції розвитку

Написати реферат на тему: «Теорія стадіальності О. Зінкевич як інструмент пізнання закономірностей музично-історичного процесу».

Рекомендована література: [2, 5].

Тема 3. Музикознавство в системі гуманітарних наук

Написати реферат на тему: «Інтертекстуальність та інтермедіальність як спосіб прочитання музичних текстів»

Рекомендована література: [5, 7].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II «МУЗИЧНА КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

Тема 4. Теоретичні підвалини музичної культурології

Написати реферат на тему: «Музична культурологія як дисципліна історичного та теоретичного музикознавства; її принципи, завдання та відмінність від музикознавчої аналітики».

Рекомендована література: [4, 5, 7, 10].

Тема 5. Музика та процесуальне буття культури

Написати реферат на тему: «Європейська музична культура в символічний, класичний, романтичний, інтенціональний періоди становлення: принципи та закономірності розвитку».

Рекомендована література: [10]

Тема 6. Культурологічний вимір музичної культури кінця XIX – першої чверті XXI ст.

Написати реферат на тему: «Культурологічні підвалини нео-, полі-, пост- і квазі-стилів, змішаного / синтетичного стилю та метастилу».

Рекомендована література: [2–5].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III «МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНОГО МУЗИКОЗНАВСТВА»

Тема 7. Методологія наукової творчості

Написати реферат на тему «Методологічний плюралізм в концепції П. Фейєрабенда».

Рекомендована література: [7].

Тема 8. Методи наукового пізнання музичного мистецтва

Написати реферат на тему: «Основи музичної герменевтики у працях Г. Кречмара».

Рекомендована література: [5, 7].

Тема 9. Теоретична модель музикознавчого дослідження

Написати реферат на тему: «Синергетичний підхід в інтерпретації музичних текстів».

Рекомендована література: [5, 7, 13, 14].

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МУЗИЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ»**

Тема 10. Українська філософська думка

як естетична основа національної музичної педагогіки

Написати реферат на тему: «Національний менталітет та українська ментальність у сучасній філософській думці».

Рекомендована література: [1, 2, 3, 4, 23].

**Тема 11. Розвиток української музичної педагогіки
у світлі вітчизняного загальноосвітнього процесу**

Написати реферат на тему: «Українське Відродження XVII – першої половини XVIII ст. як доба формування національної музично-педагогічної школи».

Рекомендована література: [13, 16, 17, 23, 24].

**Тема 12. Сучасні парадигми української музичної педагогіки
та європейський контекст**

Написати реферат на тему: «Особистість як єдність природного і соціального, як об'єкт і суб'єкт суспільних відносин».

Рекомендована література: [17, 23, 24].

**Тема 13. Сучасні педагогічні системи музично-творчого розвитку
особистості на національних засадах: європейський досвід**

Написати реферат на тему: «Інтеграційна напрями музичної освіти XXI століття».

Рекомендована література: [14, 16, 17].

Критерії оцінювання рівня виконання рефератів:

Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження.	5 балів
Складання плану реферату.	5 балів

Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	10 балів
Дотримання правил реферуванням наукових публікацій.	2 бали
Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження.	5 балів
Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел).	3 бал
Разом	30 балів

6.4. Критерії оцінювання модульних контрольних робіт:

Модульний контроль здійснюється як підсумок роботи аспіранта протягом вивчення модуля за результатами засвоєння теоретичного та практичного матеріалу з дисципліни та виконання аспірантом інших видів роботи, передбаченої змістом модуля, а саме – письмової контрольної роботи.

Критерії оцінювання модульного контролю

21–25 балів – аспірант глибоко і обґрунтовано розкриває зміст всіх питань модульної контрольної роботи, точно і повно дає визначення термінів і понять, логічно аналізує та оцінює різноманітні явища у галузі мистецтвознавства і музикознавства та їх взаємозв'язки. Виявляє самостійне, творче ставлення до наукових ідей, концептуальних положень, підходів та принципів, переконливо аргументує власну позицію. Аспірант виявляє сформовану здатність до пошуку та використання додаткових джерел і матеріалів; визначення малодосліджених аспектів у професійній галузі, які є актуальними для розвитку мистецтвознавства та музикознавства; самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку.

16–20 балів – аспірант обґрунтовує провідні теоретичні положення, класифікує педагогічні ідеї, проявляє власне ставлення до них. Виявляє здатність логічного викладу основних знань та використання засвоєних знань у процесі написання модульної контрольної роботи. Аргументує наведені твердження та висновки, застосовуючи засвоєний теоретичний матеріал. Аспірант виявляє здатність до пошуку та використання додаткових джерел і матеріалів; визначення малодосліджених аспектів у професійній галузі, які є актуальними для розвитку мистецтвознавства та музикознавства; часткове розуміння методології наукових досліджень.

11–15 балів – аспірант частково відтворює зміст програмного матеріалу. Фрагментарно висвітлює теоретичні положення, класифікації, концептуальні ідеї, визначає сутність окремих термінів та понять. Нелогічно будує свою відповідь та недостатньо її обґрунтовує. Виявляє поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою, як результат – недостатньо глибоке засвоєння навчального матеріалу та недостатньо розкриті питання модульної контрольної роботи.

0–10 балів – Відповіді аспіранта мають репродуктивний характер. Він неефективно використовує знання у процесі написання модульної роботи; поверхово викладає програмний матеріал, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Нелогічно будує свою відповідь та недостатньо її обґрунтовує. Аспірант використовує додаткові джерела і матеріали, запропоновані викладачем; слабо розуміє методологію досліджень, має нечіткі уявлення про категоріальний апарат. Пізнавальна

діяльність аспіранта характеризується репродуктивним рівнем, неспроможністю самостійного пошуку.

6.5. Форми проведення семестрового контролю

Семестровий контроль проводиться у вигляді екзамену з усіх змістових модулів дисципліни «Розвиток наукової галузі».

Критерії оцінювання семестрового контролю

Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
34–40 балів	Аспірант виявляє вміння працювати з науковою літературою в бібліотеці та в Мережі, робити анотації, виписки. Вільне володіння знаннями про місце та роль музичного мистецтва у системі гуманітарного знання; володіння знаннями з правил оформлення результатів дослідницького процесу та специфіку підготовки результатів наукового дослідження до друку; володіння знаннями про сутність та зміст етапів розвитку музичного мистецтва, його специфіки та особливостей, загальну морфологію мистецтва. Аспірант розрізняє роди, види, жанри мистецтва, орієнтується у мистецьких стилях, виявляє здатність аналізувати типологічні, формотворчі, художні особливості творів мистецтва.
27–33 балів	Досконале володіння знаннями про місце та роль музичного мистецтва у системі гуманітарного знання; володіння знаннями з правил оформлення результатів дослідницького процесу та специфіку підготовки результатів наукового дослідження до друку; володіння знаннями про сутність та зміст етапів розвитку музичного мистецтва, його специфіки та особливостей, загальну морфологію мистецтва. Аспірант розрізняє роди, види, жанри мистецтва, орієнтується у мистецьких стилях, виявляє здатність аналізувати типологічні, формотворчі, художні особливості творів мистецтва.
20–26 балів	Володіння знаннями щодо правил оформлення результатів дослідницького процесу та специфіки підготовки результатів наукового дослідження до друку; володіння знаннями про сутність та зміст етапів розвитку музичного мистецтва, його специфіки та особливостей, загальну морфологію мистецтва. Аспірант розрізняє роди, види, жанри мистецтва, орієнтується у мистецьких стилях, виявляє здатність аналізувати типологічні, формотворчі, художні особливості творів мистецтва.
13–19 балів	Посередній рівень знань щодо правил оформлення результатів дослідницького процесу та специфіки підготовки результатів наукового дослідження до друку; володіння знаннями про сутність та зміст етапів розвитку музичного мистецтва, його специфіки та особливостей, загальну морфологію мистецтва. Аспірант розрізняє роди, види, жанри мистецтва, орієнтується у мистецьких стилях, виявляє здатність аналізувати типологічні, формотворчі, художні особливості творів мистецтва.
7–12 балів	Мінімальний рівень засвоєння знань з дисципліни та невисокий показник знань щодо сутності, змісту, принципів та функцій наукової галузі; необізнаність з науковими працями, які є теоретичним та методичним підґрунтям дисципліни; неспроможність до самостійного пошуку, невміння опрацювати та аналізувати

	музичний матеріал з мережі Інтернет, репертуарних збірників, навчально-методичних посібників.
1–6 балів	Аспірант виявляє низький рівень знань програмного матеріалу з дисципліни, невірна орієнтація щодо сутності, змісту, принципів та функцій науково галузі; необізнаність з науковими працями, які є теоретичним та методичним підґрунтям дисципліни; неспроможність до самостійного пошуку, невміння опрацювати та аналізувати музичний матеріал з мережі Інтернет, репертуарних збірників, навчально-методичних посібників.

Орієнтовний перелік питань до екзамену:

1. Теорія дискурсу в музикознавстві.
2. Типологія спеціальних методів музикознавчої науки.
3. Концепції музичного стилю на межі ХХ – ХХІ ст.
4. Інтегративна музикознавча методологія.
5. Специфіка когнітивного підходу в аналізі музичних явищ.
6. Історико-теоретичні аспекти наукової творчості Р. А. Хаттена.
7. Емпіричні та теоретичні засади методології музикознавства.
8. Основні засади теорії інтерпретації В. Москаленка.
9. Музичне джерелознавство як галузь історичного музикознавства.
10. Питання феноменології музичного мислення в роботах І. Пясковського.
11. Актуальна проблематика сучасного західного музикознавства.
12. Основи рецептивної поетики музичного твору.
13. Семіотичні аспекти музикознавчих досліджень ХХ – початку ХХІ ст.
14. Інтонційний образ світу як категорія історичного музикознавства в концепції Ю. Чекана.
15. Метод семіотичного аналізу Е. Тарасті та Р. Монелля.
16. Інтертекстуальні аспекти музикознавства кінця ХХ – початку ХХІ ст.
17. Теорія стадіальності О. Зінькевич.
18. Етапи розвитку теорії музичних стилів (від Г. Адлера – до Р. Тарускіна).
19. Проблеми філософії музики в музикознавчих дослідженнях ХХ – початку ХХІ ст.
20. Культура як феномен; культура – основа буття та дослідження культурно-художніх явищ.
21. Предмет, проблематика, основні принципи та завдання музичної культурології.
22. Предметно-сміслові інтенції музичної культурології.
23. «Діалог культур» та принципи його актуалізації в сучасній музичній культурі; мультикультуралізм, транскультуралізм; музична культура в сучасному глобалізаційному просторі.
24. Музична культурологія в структурі гуманітарних наук; трансдисциплінарні дослідження культури і музичної культури.

25. Музичний (художній) твір як продукт культури; музичний твір та музичний текст у просторі культури.
26. Функції та семіотика музичної культури.
27. Філософсько-культурологічна теорія розвитку світового мистецтва Г. Гегеля та концепція інтенціоналізму культури і мистецтва О. Опанасюка.
28. Європейська музична культура в символічний, класичний, романтичний, інтенціональний періоди становлення.
29. Сильова динаміка європейської музики та провідні стилі європейської музичної культури.
30. Культурна зумовленість, культурна ідентичність музичних явищ та принципи їхнього дослідження в контексті процесуального буття культури.
31. Європейська музична культура в заключний – інтенціональний – період становлення: історичний і метаісторичний зріз.
32. Музичний (художній) твір як продукт культури; музичний твір у просторі культури.
33. Культура і художній (музичний) текст; текст у просторі культури; інтертекстуальність як явище.
34. Сильова динаміка і стильовий плюралізм європейської музики кінця ХІХ – першої чверті ХХІ ст.
35. Нео-, полі-, пост- і квазі- явища в музиці кінця ХІХ – першої чверті ХХІ ст.; принципи культурно-сильового аналізу сучасної музики.
36. Модернізм і постмодернізм як дві моделі можливого узагальнення культурно-художнього розвитку; модернізм-постмодернізм та інтенціоналізм культури і (музичного) мистецтва.
37. На шляху до змішаного, синтетичного, «всеохоплюючого» стилю (В. Сильвестров), метастилу.
38. Інтенціональний стиль як виразник характерних тенденцій звершеного розвитку європейської музичної культури кінця ХІХ – першої чверті ХХІ ст.
39. Принципи інтенціонально-культурологічного аналізу музичних явищ.
40. Емпіричні основи методології.
41. Теоретичні основи методології.
42. Спеціальні методи музикознавства.
43. Методологічна криза сучасного теоретичного музикознавства: причини та прояви.
44. Понятійний апарат музикознавства.
45. Теоретична модель аналізу музичного твору.
46. Типи та аспекти музично-історичних досліджень.
47. Музично-історичні концепції минулого та сучасності.
48. Загальнонаукові методи, актуальні для дослідження культурно-мистецьких явищ.
49. Методологічні підходи дослідження історії музики.
50. Напрями методологічного вчення у музикознавстві.

51. Методи аналізу музики другої половини ХХ – початку ХХІ ст.
52. Шляхи герменевтичного пізнання музичних явищ.
53. Проблеми методології сучасного музикознавства.
54. Методологія парамузикознавства Б. О. Сюті.
55. Музично-естетичні погляди українських філософів на процес формування національної педагогічної думки в цілому й музичної педагогіки зокрема.
56. Антеїзм, екзистенційність, кордоцентризм Г. Сковороди.
57. Розуміння творчості і свободи українськими філософами.
58. Національний менталітет та українська ментальність у сучасній філософській думці.
59. Національний характер, національна самосвідомість, національна самоідентифікація як об'єктивні складові національної культури і мистецтва.
60. Українське Відродження ХVІІ – першої половини ХVІІІ ст. як доба формування національної музично-педагогічної школи.
61. Музична освіта у Києво-Могилянській академії.
62. Музика в навчальних закладах України ХІХ ст.: уроки музики в середніх навчальних закладах, музичні класи при університетах, музичні школи.
63. Ідеї П. Сокальського щодо створення музичної школи на національних музично-естетичних засадах.
64. Музично-педагогічна діяльність М. Лисенка та його музично-драматична школа.
65. Педагогічна діяльність В. Пухальського, Г. Ходоровського, М. Тутковського.
66. Погляди К. Стеценка на розбудову національної школи та проблеми музичної освіти.
67. М. Леонтович і його погляди на особливості викладання музичних дисциплін в школі.
68. Формування національної вищої музичної освіти у 30-ті рр. ХХ ст.
69. Особливості подальших зрушень процесу розвитку національної музичної педагогіки у ХХ ст. та історичні етапи її становлення.
70. Основні блоки структури особистості за сучасними дослідженнями європейської педагогіки.
71. Концепції творчості у працях європейських вчених.
72. Висвітлення проблем музичної творчості зарубіжними дослідниками І. Поледняком, М. Монтессорі, П. Еббсом, Е. Сторром, Р. Гіббсоном.
73. Світові системи музично-творчого виховання особистості за Су Сібато, Дж. Кендалом, Р. Шафером, Е. Жак-Далькросом, К. Орфом, З. Кодаєм, Б. Бартоком.
74. Теорія музичної комунікації Ю. Ніколаєвської.

6.6. Оцінювання освітніх досягнень аспірантів за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Рекомендовані джерела
МОДУЛЬ І
«ІСТОРИЧНЕ ТА ТЕОРЕТИЧНЕ МУЗИКОЗНАВСТВО»

Основна література:

1. Зінків І. Модальність як категорія теоретичного музикознавства // Науковий НМАУ ім. П. І. Чайковського. Естетика і практика мистецької освіти. Зб.ст. Київ, 2008. – Вип. 74. С. 245–253.
2. Котляревский А. Музыкальные системы европейского искусствознания. Киев : Музична Україна, 1983. 234 с.
3. Сюта Богдан Основи парамузикознавства. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. – 160 с.
4. Польська І. І. Методологічна проблематика в сучасному музикознавстві // Культура України. Вип. 46. Харків, ХДАК, 2014. С. 267–274.
5. Самойленко О. Наукові обрії сучасного українського музикознавства // Мистецтвознавство України. Вип. 11. Київ, 2010. С. 38–45.
6. Чекан Ю. І. Інтонаційний образ світу як категорія історичного музикознавства // автор... докт. мистецтвознавства : 17.00.03. Київ, 2010. 36 с.
7. Шип С. Методологічна криза сучасного теоретичного музикознавства : прояви, причини, можливі наслідки // Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. Наука про музику сьогодні : проблеми та перспективи. Збірник наукових статей. Київ, 2009. С. 71–96.

Додаткова література:

8. Котляревський І. Музично-теоретична україністика // Українське музикознавство. Науково-методичний збірник. Вип. 28. Музична україністика в контексті світової культури. Київ, 1998. С. 9–12.
9. Лісецький С. Й. Про сучасну концепцію українського історичного музикознавства // Мистецтвознавчі записки, 21. Київ, 2012. С. 3–9.
10. Самойленко О. Наукові обрії сучасного українського музикознавства // Мистецтвознавство України. Вип. 11. Київ, 2010. С. 38–45.

МОДУЛЬ ІІ
«МУЗИЧНА КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

Основна література:

1. Modern culture studies and art history: an experience of Ukraine and EU : Collective monograph (Дослідження сучасної культури та мистецтвознавства: досвід України та ЄС. Колективна монографія). Riga : Izdevniecība «Baltija Publishing», 2020. 532 р. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/60>

2. Грібієнко Ю. О. Духовно-культурологічні передумови полістилістики // Наук. вісн. Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. Вип. 85 : Духовна культура України: традиції та сучасність : зб. наук. ст. / ред.-упоряд. М. М. Скорик. Київ : [б. в.], 2010. – С. 391–404.
3. Грібієнко Ю. О. Музична полістилістика у світлі теорії інтертекстуальності : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво» ; Одеська державна музична академія ім. А. В. Нежданової. Одеса, 2006. 20 с.
4. Гуменюк Т. К., Тишко С. В. Музична культурологія в координатах гуманітарного мислення // Часопис Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. 2018. № 1 (38). С. 128–139.
5. Маркова О. М. Музична культурологія в системі сучасного гуманітарного знання // Міжнародний вісник: Культурологія. Філософія. Музикознавство. 2013. Вип.1. С. 145–149.
6. Зінькевич О. С. Від “історії-розповіді” до “історії-проблеми” // Музично-історичні концепції у минулому і сучасності : матеріали Міжнародної наукової конференції / ред.-упор. В. С. Сивохіп, О. С. Зінькевич. Львів : Сполом, 1997. С. 74–80.
7. Зінькевич О. С. Логіка художнього процесу як історико-методологічна проблема // Ставропігійські філософські студії : зб. статей / ред.-упор. І. А. Зязюн [та ін.]. Львів : Ставропігійон, 2009. С. 45–55.
8. Калениченко А. П. Міждисциплінарні музикознавчі зв'язки (деякі аспекти) // Матеріали до українського мистецтвознавства / упор. Г. В. Степанченко. Київ : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАНУ, 2003. Вип. 2 (пам'яті академіка О. Г. Костюка). С.193 – 197.
9. Мартинюк Т. В. Міждисциплінарні методологічні тенденції в українській музичній регіоніці // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2020. Вип. 129. С. 26-40. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvnmau_2020_129_5
10. Опанасюк О. П. Іntenціональність у просторі культури: мистецтвознавчий, культурологічний та філософський аспекти: монографія. 3-є видання, виправлене. Київ : Освіта України, 2020. 472 с.
11. Опанасюк О. П. Культурологічне музикознавство: реалії та перспективи розвитку музикознавчої науки // Трансформаційні процеси в мистецькій освіті та культурі України ХХІ століття: Зб. матеріалів наук.-творч. конф., Одеса, Київ, Варшава, 25-26 квітня 2017 р. Київ : НАКККіМ, 2017. С. 31–34.
12. Опанасюк О. П. Культурологічний вимір сучасної музики // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв: зб. наук. пр. / за ред. Даниленка В. Я. Харків : ХДАДМ, 2012. 166 с. (Мистецтвознавство: № 3). С. 119–120.
13. Опанасюк О. П. Метаісторичні підвалини періодизації історії світової музичної культури // Path of Science. International Electronic Scientific Journal. 2017. Vol. 3, No 2. С. 2.16–2.30.

14. П'ятницька-Позднякова І. С. Деякі аспекти інтертекстуального аналізу музичного твору // Мистецтвознавчі записки: Зб. наук. праць. Київ : Міленіум, 2017. Вип. 31. С. 45–56.
15. Самойленко О. І. Методологічні інтенції категорії «духовність» і методичне самовизначення сучасного музикознавства // Наук. вісн. Наук. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. – Вип. 85 : Духовна культура України: традиції та сучасність : зб. наук. ст. / ред.-упоряд. М. М. Скорик. Київ : [б. в.], 2010. С. 7–21.
16. Самойленко О. І. Музикознавство з позиції культурологічної діалогістики // Наукові записки культурологічного семінару. Київ, 2002. Вип. 2 (Мистецтвознавчі аспекти славістики). С. 108–115.
17. Харченко Євгенія Валеріївна. Інтертекстуальність в українській музиці двадцятого століття: інтонація, жанр, стиль : автореф. дис канд. мистецтвознав : Спеціальність 17.00.03 – «Музичне мистецтво» ; НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. Київ, 2011. 16 с.

Додаткова література:

18. Київське музикознавство. Культурологія та мистецтвознавство. Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського. Київська муніципальна академія музики ім. Р. М. Глієра. Збірка статей. Випуск 58. Київ, 2019. 270 с.
19. Музично-історичні концепції у минулому і сучасності: Матеріали ; [ред.-упорядники О. Зінкевич, В. Сивохіп]. Львів : Сполом, 1997. 112 с.
20. Основи культурології: Навчальний посібник / За ред. Л. О. Сандюк та Н. В. Щубелки. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 400 с.
21. Основи культурології: Навч. посіб. / За ред. Л. О. Сандюк та Н. В. Щубелки. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 400 с.
22. Самойленко О. І. Явище пам'яті як предмет музикознавчої систематології // Музична україністика: сучасний вимір : зб. наук. праць на пошану доктора мистецтвознавства, професора, члена-кореспондента Академії мистецтв України Алли Терещенко / ред.-упор. А. П. Калениченко. Вип. 2. Київ–Івано-Франківськ : видавець І. Я. Третяк, 2008. С. 20–29.
23. Сюта Б. О. Використання спеціальної термінології у дослідженнях, присвячених вивченню сучасної музичної культури // Мистецтвознавчі записки. Київ, 2002. Вип. 2. С. 17–27.
24. Юдкін-Ріпун І. М. Феноменологія культури як методологія інтерпретації. Київ : Інститут культурології НАМ України, 2020. 352 с.

МОДУЛЬ III **«МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНОГО МУЗИКОЗНАВСТВА»**

Основна література:

1. Зінків І. Модальність як категорія теоретичного музикознавства // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Естетика і практика мистецької освіти. Зб.ст. Київ, 2008. Вип.74. С. 245–253.
2. Котляревський А. Музыкальные системы европейского искусствознания. Киев : Музична Україна, 1983. 234 с.
3. Немкович О. Українське музикознавство ХХ століття як система наукових дисциплін: монографія Київ: НАНУ, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2008. 534 с.
4. Польська І. Методологічна проблематика в сучасному музикознавстві // Культура України. Випуск 46. Харків, ХДАК, 2014. С. 267–274.
5. Самойленко О. Наукові обрії сучасного українського музикознавства // Мистецтвознавство України. Вип. 11. Київ, 2010. С. 38–45.
6. Чекан Ю. І. Інтонаційний образ світу як категорія історичного музикознавства / автор... докт. мистецтвознавства : 17.00.03. Київ, 2010. 36 с.
7. Шип С. Методологічна криза сучасного теоретичного музикознавства : прояви, причини, можливі наслідки // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Наука про музику сьогодні : проблеми та перспективи. Зб. наук. статей. Київ, 2009. С. 71–96.

Додаткова література:

8. Котляревський І. Музично-теоретична україністика // Українське музикознавство. Науково-методичний збірник. Вип. 28. Музична україністика в контексті світової культури. Київ, 1998. С. 9–12.
9. Лісецький С. Й. Про сучасну концепцію українського історичного музикознавства // Мистецтвознавчі записки, 21. Київ, 2012. С. 3–9.

МОДУЛЬ ІV «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МУЗИЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ»

Рекомендована література:

1. Вишневецький О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: навч. посіб.– 3-тє вид., доопр. і доп. Київ : Знання, 2008. 566 с.
2. Гадалова І. Історія музичного виховання ХХ ст.: конспект лекцій. Київ : КДП, 1992. 36 с.
3. Душний А. Активізація творчої діяльності майбутніх учителів музики // Педагогіка і психологія професійної освіти. 2005. № 5. С. 73–79.
4. Коренюк О. Педагогічні принципи М. В. Лисенка // Українське музикознавство. 1969. Вип. 4. С. 23–34.

5. Кузьмінський А. Педагогіка: підручник. Київ : Знання-прес, 2008. 447 с.
6. Куришев Є. , Куришева Л. Теорія та практика музично-естетичного виховання за системою К. Орфа. Київ : ІСДОУ, 1994. 74 с.
7. Лисько З. Федір Якименко визначна, ала малознана постать в історії української музики / Передрук. з мюнхенської газети «Український самостійник» (5 липня 1953 р.) // Музика. 1994. № 1. С. 21–22.
8. Мартиненко С., Хоружа Л. Загальна педагогіка: навч. посіб. Київ : Знання, 2000. 174 с.
9. Мойсеюк Н. Педагогіка: навч. посіб.; 3-тє вид, доп. Київ : Знання, 2001. 608 с.
10. Олексюк О. Музична педагогіка: навч. посіб. Для студ. ВНЗ культури і мистецтв. Київ : КНУКіМ, 2006. 187 с.
11. Олексюк О., Ткач М. Педагогіка духовного потенціалу особистості. Київ : Знання України, 2004. 264 с.
12. Орлов В. Професійне становлення майбутніх вчителів мистецьких дисциплін: теорія і технологія. Київ : Наукова думка, 2003. 264 с.
13. Ортинський В. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 427 с.
14. Падалка Г. Педагогіка мистецтва // Науковий часопис НПУ ім. М. Драгоманова. Київ : НПУ, 2004. С. 15–20.
15. Педагогіка духовного потенціалу особистості: сфера музичного мистецтва: навч. посіб. / О. Олексюк, М. Ткач. Київ : Знання України, 2004. 263 с.
16. Педагогічні технології: наука – практиці / за ред. Сисоевої. Київ : ВІПОЛ, 2002. 281 с.
17. Рудницька О. Основи викладання мистецьких дисциплін. Київ : АПН України, 1998. 183 с.
18. Рудницька О. Педагогіка: загальна і мистецька: навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. 360 с.
19. Творчий розвиток особистості засобами мистецтва: навч.-метод. посіб. / НАПН, ІПОіОД; [Н. Ничкало [та ін.]; за ред., передмова Н. Ничкало]. Чернівці : Зелена Буковина, 2011. 280 с.
20. Уланова С. Нариси історії європейської музичної освіти і виховання: Від античності до початку ХХ ст. Київ : Знання України, 2002. 326 с.
21. Уланова С. Світоглядно-методологічні основи формування музично-естетичної культури // Художня освіта і проблеми виховання молоді: Зб. наук. ст. Київ, 1997. С. 11–34.
22. Шамаєва К. Музична освіта в Україні у першій половині ХІХ ст. Київ : Мін. освіти, 1996. 110 с.
23. Шульгіна В. Українська музична педагогіка: підручник. Київ : ДАКККіМ, 2008. 262 с.